НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Лоюк О. В.,

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Умань

Вплив потужних глобалізаційних процесів, швидких змін умов життя, збільшення обсягу інформації, інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, переосмислення ціннісних орієнтирів привели людство до переходу від індустріальної до принципово нової стадії свого розвитку – «інформаційного суспільства», «суспільства знань», що спонукало утвердження дослідницько-інноваційного типу розвитку людського буття. Створення та використання знань, наукових понять стають основними чинниками як добробуту кожної людини, так і суспільства в цілому. Вагомим ресурсом у забезпеченні реалізації інноваційного поступу соціуму є якісна освіта.

У контексті сучасних викликів надзвичайно важливими стратегічними орієнтирами вітчизняної освітньої галузі є: розвиток розумових і творчих здібностей особистості, її талантів, формування у дітей та молоді сучасного світогляду, навичок самостійного наукового пізнання, самоосвіти і самореалізації та збагачення на цій основі інтелектуального і творчого потенціалу народу. Про необхідність формування людини з інноваційним мисленням, інноваційною культурою, здатної до інноваційної діяльності, наголошується в Білій книзі національної освіти України. В ній сказано, що інновації в освіті визначаються як її постійне оновлення, яким характерна новизна щодо якості освітнього процесу та результати, що відображаються в освітніх складових (мета, зміст, форми, методи та ін.), освітніх технологіях, наукових розробках [1].

Одним із напрямів реалізації основних завдань реформування сучасної системи освіти є підготовка якісно нового вчителя, здатного адекватно і швидко реагувати на сучасні процеси соціально-економічного розвитку суспільства, адаптуватися до педагогічних інновацій, самостійно здобувати та освоювати нові знання. Саме тому надзвичайно важливою формою організації освітньої діяльності в педагогічних університетах має стати сучасна науково-дослідницька робота. На думку академіка В. Кузя, залучення майбутніх педагогів до вирішення наукових проблем і практичних питань, спільна робота над цими проектами викладачів та студентів здатні створити принципово нові умови для розвитку наукових ідей та реалізації практичних проектів, де нестандартні рішення, вільна творчість й інновації стануть нормою [3].

Освітній процес у закладі вищої освіти має бути адекватним сучасним стратегіям професійної освіти – його організація передбачає технологічний підхід: використання діагностичних, активних та інтерактивних, тренінгових, проектних, модульних, дистанційних, комп'ютерних, мультимедійних технологій, що забезпечить покращення мотивації учасників освітнього процесу, формування особистісних цінностей на основі загальнолюдських, прогнозування позитивних кількісних та якісних змін у розвитку особистості, формування партнерських відносин між суб'єктами педагогічної взаємодії, розвиток критичного мислення, умінь і навичок самостійного пошуку інформації, стимулювання самостійності та творчості.

Основою «суспільства знання» має стати саме така система освіти, що зорієнтована на формування особистості, здатної творити нові знання та розвивати їх, тобто здатною до саморозвитку. Роль сучасного університету із підготовки майбутніх педагогів має полягати в розвиткові інноваційної діяльності, в забезпеченні єдності трьох складових: навчання, наукових досліджень, застосування інновацій у практичній діяльності.

Інноваційна складова професійної готовності учителя має важливе значення, оскільки зумовлює стійку здатність самостійно розв'язувати педагогічні задачі, творчо втілювати професійні знання та вміння.

Література:

1. Біла книга національної освіти України / за ред. В. Г. Кременя ; Акад. пед. наук України. – К., 2009. – 185 с.
2. Ковальчук В. А Формування у майбутніх вчителів професійної компетентності здійснювати педагогічну діяльність в умовах варіативності освітньо-виховних систем / В. А. Ковальчук // Проблеми освіти : збірник наукових праць. – Вінниця-Київ, 2015. – Спецвипуск. – С. 41–45.
3. Кузь В. Г. Нова освітня парадигма – нові освітні технології / В. Г. Кузь // Педагогіка і психологія. – 2011. – № 2. – С. 28–36.
4. Чепига М. П. Плекаймо інтелектуальну еліту : навч. посібник / М. П. Чепига. – Л. : Тріада плюс, 2007. – 536 с.